

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: **K. M.**, nar. X, státní příslušnost X, t. č. pobytem X

zast. Mgr. Vratislavem Tauberem,
advokátem se sídlem nám. 28 října 1898/9, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2019, č. j. OAM-205/ZA-ZA11-VL11-2019,

t a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného s tím, aby soud po jeho zrušení věc vrátil zpět žalovanému k dalšímu jednání.

II. Žaloba

2. Žalobce především namítal, že v jeho případě jsou dány důvody k udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Ze země původu vycestoval, neboť mu tamní hospodářská situace nedovolila najít si zaměstnání a živit se. Následně více, než 18 let, pobýval v ČR. Za tuto dobu se naprosto integroval do českého prostředí a současně došlo k tomu, že přišel prakticky o všechny vazby v zemi původu. Nemá tam ani žádný majetek a nemá se k čemu vrátit. Při nuceném vycestování by se proto ocitl v situaci, že by v zemi původu neměl možnost dlouhodobého ubytování ani obživy.
3. Žalovaný pak neudělení azylu odůvodnil i trestnou činností žalobce. K tomu je třeba uvést, že se jednalo o bagatelní trestnou činnost a došlo k ní před více než 10 – ti lety. Za takovou dobu pak došlo k promlčení i daleko závažnějších trestných činů. Proto tato skutečnost nemá žádnou vypovídající hodnotu ani o jeho snaze o integraci do společnosti ani o úspěšnosti této snahy. Přičítat mu trestnou činnost k tíži by navíc bylo v rozporu se zásadou zákazu dvojího přičítání, neboť uložené tresty již vykonal a od této doby žije spořádaným životem.
4. Žalobce dále namítal, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14 a zákona o azylu, neboť by jeho navrácením do země původu došlo k vážné újmě dle § 14 a odst. 2 písm. d), tj. by jeho vycestování bylo v rozporu s čl. 8 (respektování rodinného a soukromého života) Evropské úmluvy o lidských právech. V ČR totiž pobývá, a to déle než žalobce, jeho matka a rovněž i jeho sestra. Stejně tak by v případě nuceného vycestování došlo k zpřetrhání sociálních vazeb v ČR. V zemi původu pak již žádné sociální vazby nemá. Žalobce v této souvislosti uvedl, že do problémů s pobytovým oprávněním se dostal nečekaně poté, co se náhle rozpadl jeho vztah s přítelkyní. Žalobce měl totiž v plánu požádat o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny. Vztahem rodinných příslušníků a žalobce se pak žalovaný ani v napadeném rozhodnutí nezabýval, a tudíž jeho rozhodnutí vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu.
5. Závěrem žalobce uvedl, že žádost o mezinárodní ochranu podal logicky až tehdy, když se stala poslední možností, jak se vyhnout nucenému vycestování, které by pro něj znamenalo existenční krizi a současně odloučení od všech rodinných příslušníků. Podání žádosti v dřívější době by bylo bezpředmětné, neboť taková hrozba nebyla.

III. Vyjádření žalovaného

6. Ve vyjádření k žalobě žalovaný především uvedl, že důvodem podání žádosti je snaha o legalizaci pobytu, což nelze podřadit po důvod pro udělení azylu (žalovaný zde odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn.. 2 Azs 423/2004, 2 Azs 137/2005. 7 Azs 187/2004). Stejně tak žalobcem uváděné důvody nelze podřadit pod důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Trestná činnost žalobce pak nebyla důvodem k neudělení azylu, jak tento namítal. Existence rodinných vazeb pak nemůže být důvodem k udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejich forem. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
8. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
9. Soud předně odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41, rozsudek ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, usnesení ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 – 48, či rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 – 32), z níž vyplývá, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany. Břemeno tvrzení stíhá žadatele o udělení mezinárodní ochrany a správní orgán tedy nemá povinnost hodnotit v řízení jiné skutečnosti než ty, které uvádí žadatel, či za něj azylově relevantní důvody dokonce domýšlet. Soud k tomu uvádí, že žalobce neuváděl v průběhu řízení žádné azylově relevantní důvody a netvrdil je ani v žalobě. Z obsahu žádosti a pohovoru je totiž zřejmé, že důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je snaha o legalizaci pobytu poté, co mu byl na území ČR ukončen pobyt. Na území ČR přitom žalobce pobýval od roku 2000. V července roku 2018 si byl na Ukrajině vyřídit pas a do ČR se vrátil v listopadu roku 2018. V průběhu pobytu v zemi původu žádné potíže neměl.
10. Soud k věci především uvádí, že žalobce ani netvrdil, že by byl na Ukrajině pronásledován ve smyslu § 12 zákona o azylu z důvodu uplatňování politických práv a svobod [písm. a)], či pro jeho rasu, pohlaví, náboženství, národnost, příslušnost k určité sociální skupině či zastávání určitých politických názorů [písm. b)]. Na příběh žalobce tak § 12 zákona o azylu nelze vůbec aplikovat. Soud k věci uvádí, že Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005 - 43, vyslovil, že „*institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu*

pronásledování ze zákonem stanovených důvodů (§ 12 zákona o azylu) a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (ekonomických, osobních, rodinných) v zemi původu. Udělení azylu lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu.“ K obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud také v rozhodnutích ze dne 19. 10. 2006, č. j. 7 Azs 234/2005 – 48; ze dne 12. 10. 2006, č. j. 6 Azs 297/2005 – 53; nebo ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69.

11. Žalobce v žalobě namítal, že splňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Soud k tomu uvádí, že Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že „*smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně ‚nehumánní‘ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly*“ (rozsudek ze dne 11. března 2004 č. j. 2 Azs 8/2004 - 55; srov. též rozsudek ze dne 21. března 2018 č. j. 6 Azs 6/2018 - 33 či usnesení ze dne 7. prosince 2017 č. j. 10 Azs 286/2017 - 35). Případem hodným zvláštního zřetele však rozhodně nejsou ekonomické důvody takového charakteru, jak uváděl žalobce. Žalobce je dospělý, ekonomicky aktivní muž, který netrpí žádnou závažnou nemocí, v důsledku které by bylo namístě hodnotit jeho situaci jako případ hodný zvláštního zřetele. Judikatura Nejvyššího správního soudu také jednoznačně říká, že ekonomické důvody nejsou samy o sobě důvody azylově relevantními (srov. rozsudek ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54). Relevantním důvodem k udělení humanitárního azylu není ani skutečnost, že na území ČR žije matka žalobce či jeho sestra.
12. Žalobce pak ani netvrdil, že by mu měl být udělen azyl za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu.
13. Žalobce dále tvrdil zásah do soukromého a rodinného života. K tomu soud uvádí, že k § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu se Nejvyšší správní soud vyslovil například v rozhodnutích ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011 - 47, ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 - 96, či ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, ve kterých dospěl k závěru, že mezinárodní závazky [zejm. článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášené pod č. 209/1992 Sb.)] neukládají státu všeobecný závazek respektovat volbu osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi; podmínky uplatnění takové povinnosti státu se přitom vykládají velmi přísně. Neudělení mezinárodní ochrany zpravidla neznamená natolik intenzivní zásah do rodinného a

soukromého života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. O povinnosti státu respektovat volbu země společného pobytu osob lze uvažovat v naprosto výjimečných případech, například tehdy, má-li cizinec manželku, která je českou občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27). Doplnková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu je tedy vyhrazena pro zcela mimořádné případy, kdy by samotné vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2008 č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, ze dne 21. března 2018 č. j. 6 Azs 6/2018 - 33 či ze dne 26. března 2020 č. j. 6 Azs 258/2019 - 31, č. 4030/2020 Sb. NSS, usnesení ze dne 30. srpna 2016 č. j. 4 Azs 142/2016 - 41, ze dne 18. května 2017 č. j. 9 Azs 13/2017 - 32, ze dne 8. listopadu 2018 č. j. 5 Azs 201/2017 - 37 a mnohá další). V kontextu hrozícího porušení práva na soukromý a rodinný život Nejvyšší správní soud tedy takový závěr výjimečně učinil v případě cizince, jehož manželka i malá dcera (obě české občanky) byly prakticky odkázány na jeho péči (rozsudek ze dne 11. března 2015 č. j. 3 Azs 256/2014 - 27). S tímto případem nelze srovnávat odloučení žalobce od jeho matky či sestry. Ani případné přerušování sociálních vazeb na území ČR není důvodem k udělení doplňkové ochrany. Žalobce navíc sám uvedl, že v roce 2018 na Ukrajině pobýval, přičemž bydlel u svého kamaráda.

14. Soud nadto k věci s ohledem na výše uvedené uvádí, že v posuzované věci nebylo relevantní, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu až po dlouholetém pobytu na území ČR či, že se na území ČR v minulosti dopustil trestné činnosti, neboť základem posouzení je skutečnost, že žalobce neuváděl žádné azylově relevantní důvody ve smyslu § 12 zákona o azylu či důvody, které by mohly vést k udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu či doplňkové ochrany dle § 14 zákona o azylu.
15. Soud se pro úplnost vyjádřil i k žalobcem namítané bezpečností situaci na Ukrajině. Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že konflikt na Ukrajině nelze klasifikovat jako totální, tedy takový, který by každého civilistu vystavoval reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, či ze dne 8. 8. 2018, č. j. 10 Azs 80/2018 - 40). Přitom „v případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu, musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, č. 1840/2009 Sb. NSS). Žalobce pak v pohovoru uvedl, že žil v Ivano-frankovské oblasti, tj. v oblasti, kde mu žádné

riziko v souvislosti s konfliktem na východě země nehrozí. Soud tedy neshledal, že by žalobci splňoval podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14 odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

16. S ohledem na výše uvedené neshledal soud žádnou žalobní námitku důvodnou a žalobu proto zamítnul.

V. Náklady řízení

17. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. listopadu 2020

v. r.

JUDr. Petr Polách,

samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.